

Timi Kara, ka hapai hoki i te Tiriti i kiia ra e ia kua mate. I hanga ai te Ture Muru he kaha no te akiaki a te iwi pakeha kia hohoro te whakanohonoho i nga whenua Maori; i wehi a Te Hetana raua ko Timi Kara kai hinga to raua Kawangatanga ko te mea tino nui hoki ki tenei tu momo tangata ki te mema Paremete ko o ratou pooti haunga ia te tika. I taua wa he mema pakeha ke a Timi Kara. I uiuia rawatia te Ture Muru a Te Hetana raua ko Timi Kara e te Paremete i Ingarangi.

I te tau 1906 ka mate a Te Hetana, ka tu ko Te Waari hei pirimia. Kaore i tino kitea nga mahi a te Ture Muru a Timi Kara i te mea i hinga tona Kawangatanga a tu ana ko Te Mahe hei pirimia. I tino hapainga e te Kawangatanga o Te Mahe te Tiriti o Waitangi, a na Te Kooti ka oti etahi take nui e pa ana ki te Iwi Maori; nga moana o te Arawa, nga whenua raupatu me era atu take; kaore nei i whawhatia e Timi Kara i nga tau maha o tona Kawangatanga. Na Te Kooti ka mutu te hoko whenua ki te Tai Rawhiti. Na konei e te iwi whakamihhi ki to taua tangata i te mehua ano e tika ana; hoatu te honore ki te tangata i tika ana; hoatu to honore ki te tangata i tika ai te honore a kua hoki e murua te he? kaore i te tangata e tika ana a ka tapae ki te tangata kaore nei i tika. Ko a tatou korero o enei ra e korerotia e nga whakatupuranga huhua kei te heke iho—kei pohehe kei kotiti ratou i a tatou korero he. E ki ana etahi tangata na nga tikanga “taihoa” a Timi Kara te Iwi Maori i ora ai. I ora ai ano. Ko te ki i ora mai ai i te Kawangatanga o Te Kooti i te aha i ora ai i a wai? I ora mai ai ra i tona Kawanatanga he whakapae teka. Kua taia e Apirana Ngata ki roto ki Te Toa Takitini nga mahi nunui a Te Kooti a ko Apirana no te taha ke kia Timi Kara.

Ina koa nga kupu a taku pakeke a Ihaia Hutana i Te Toa o Aperira ka taha nei:—

“TIMI KARA. E tika ana kia kiia e tatou ko te Poropiti tenei tangata o te Ao.....He ki tenei ma tatou me o tatou iwi: mei kua tenei tangata e whanau kua pirau ke te Tiriti o Waitangi.”

Ko te Timi Kara ano tenei i ki nei i te Whare Paremete i te tau 1905 kua taka te Tiriti o Waitangi i te mea i whawhai te Maori ki te Kawangatanga. Ka pehea ra nga Maori i piri-pono?

He tika he tangata nui a Timi Kara engari e kore au e ki ko te Poropiti ia o te ao a me i kore ia kua pirau te Tiriti o Waitangi. Me i pirau te Tiriti ma Te Kooti ra e rongoa kia kakara ai. Kei te ora tonu te Tiriti ahakoa nga kupu a Timi Kara, a Timi Kara tonu ranei. Kua aku hoa Ratana e maharahara mo te Tiriti kei te pai te Tiriti.

E nga Etita, panuitia enei korero; kua korua e wehi kei patua au e te Iwi Maori, i a korua tonu e ora ana hei kaw